

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita B. Francisci Salesii, Episcopi Et Principis Gebennensivm Meritissimi

Maupas du Tour, Henri Chauchon de

Coloniæ Ubiorum, 1663

Cap. V. Multos ad orthodoxam fidem reducit: eosdem magno labore instituit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42882

84 VITÆ B. FRANCISCI SALESII
bus tegetur, his contentus esset; (d) Franciscus autem
tanti Magistri discipulus, non modò nihil ab iis
cipit, quibus verbum Dei prædicat, sed etiam
mentorum partem aliquam in eos distribuit, in
pume gestati consulens: neque metuit ne sua se-
ritas privet rebus necessariis, sed potius in deli-
tum loco ponit, facultatem sibi offerri imitari
paupertatem Domini sui, repræsentandique in
ipso illud Canticorum, ex persona Sponsi; (e)
*dederit homo omnem substantiam pro dilectione, quæ
hil despiciet eam.* Videlicet, præclarè secum ag-
istimabat, cui tam sanctâ de causâ daretur ad-
nuriâ redigi, ad eumque statum, in quo pa-
Deum fiducia & rerum necessarium destitu-
ne, aptè posset dicere, *Panem nostrum quotidie
da nobis hodie.*

(d) I. Timoth. 6. (e) Cant. 7.

CAPUT V.

*Multos ad orthodoxam fidem reducit
eosdem magno labore instituit.*

VIDERE mihi videor in beato Viro ren-
tem historiam Apostolicam, antiquâ
las victorias feliciter ex iis reportatas, quip-
Evangelicæ disciplinæ cervicibus subjecerunt.
animo quippe suo reputans vir Apostolicus
tionem illam Christi Jesu ad S. Petrum, (a)
diligis me? pasce oves meas; tantundem sibi præ-
dictum putavit. Eaque interior persuasio
in Francisci pectore motus effecit, ut ex eo
mento, in animarum conversionem incu-
tant

(a) Ioan. 21.

tanquam magis ex professo. Nimirum angebatur intimè, miserabaturque majorem quendam in modum, dementium illorum sortem, sanè deplorandam; qui tanquam oves errantes, vagantesque hanc illac, non modò sine pastore, sed etiam sine pascuis, propositi ferocitati luporum rapacium, qui multos jam annos & pastores ipsis & pascua subduxerant; expectare nihil aliud poterant, quàm ut ab iis aliquando vorarentur. Ingemiscebat ad conspectum miserorum, qui tanquam Jonas alto sopore in fallacibus vitæ deliciis depressi, nihil de imminente naufragio solliciti erant, unde rectà ad Tartarum essent præcipitaturi. Videbat, nec sine summo sensu doloris, quid fecisset inimicus homo, quòque modo eorum ex cordibus tanquam ex agro bonum semen sustulisset veræ sinceraeque doctrinæ, zizaniæque superseminasset erroris atque imposturæ: cui malo ut faceret medicinam, ad orthodoxos tum veteres, tum conversos recens, præclaram orationem habuit de discrepantia verorum & falsorum operariorum Evangelii.

Ergo & verbi sonus, & odor virtutum Francisci totâ regione spargebatur, trahebaturque undique miserabiles populos ad audiendum eum, dum è loco superiore dicebat ad concionem, ad visendum eundem, consulendumque de rebus, de quibus dubitatio ipsis inciderat: at is satisfaciebat abundè omnibus. Equidem si ex S. Thoma, Prædicator debet esse *absolutus a curarum secularium*; (b) dignus utique in paucis, tam sublimi munere Franciscus erat; quandoquidem ea ipsa sine quibus con-

E 3

sistere

(b) Part. 3. q. 40. a. 3.

sistere vita nequit, negligebat ferè: tantâ enim & rent
 tamque assiduâ curatione instituebat Neophytos tempu
 illos, ut cibi, potionis, somni cogitationem omnes Pate
 abjiceret, dum cum hæreticis colloquitur, confes- fione,
 siones orthodoxorum excipit, (illorum maximè fuit qui
 qui hæresim abjecerant recens) debiliores in fide ad aud
 confirmat. Hyemem quidem totam exercitatio facieba
 formidolosum quendam in modum habuit tu ipsis er
 aliunde, tum quòd quotidie Drancem fluviolum Sacram
 tam rapidum, ut impositum pontem disjecisset mus, av
 trajiciebat per asserem ex densò gelu sanè lubrum ac
 cum, quòd sacrificare posset: neque enim adhuc clam, è
 oppido celebrandæ Missæ facultatem accepta putatio
 Horrebant non modò Catholici, sed etiam hære- tensuru
 tici ipsi, ad spectaculum plenissimum pericul tanti m
 perreptandum enim beato Viro erat manibus menta
 nibusque, quoties itabat ad Ædem sacram, tran nullus
 fluviolum positam: in eum, ut est quidem crea comm
 bile, intuentes, tanquam illi olim Philisthæi in Jo tius) ne
 natham, Saülis filium, inferentem se se intrepide tenebr
 per clivum montis sanè arduum, in capitis atque myster
 in vitæ discrimen, reptantemque ad hostes Deiet fica à n
 pugnandos: aut tanquam in fornacem amoni los ad
 flammarum vi medio in pectore æstantium, ab tuerun
 sumentem obvios quosque obices, difficillimos re, quò
 cèt; aut tanquam in sacrum quendam ignem, vit bit, di
 omnem suam in se se colligentem eò acrius, qu mus: c
 plus molestiæ faceſſebat hostilis illa glacies circa provin
 stans, tamque pia consilia oppugnans: attonit diffens
 omnibus ad excelsitatem illam animi, qui ex am illud d
 se tam dura tamque formidolosa & meditaretu ctus.
 & re inject

& tentaret. De hoc argumento sic ipse sub illud
tempus ad D. Fauræum, unum ex intimis:

Patescit, mi frater, ostium ingens hac in Mis-
sione, ad Christianos labores. Heri parùm ab-
fuit quin Davulius veniret cum oppidi Syndicis,
ad audiendum me, dum ad concionem verba
faciebam è loco superiore, quòd renunciatum
ipsis erat, acturum de augustissimæ Eucharistiæ
Sacramento, de quo, quid Orthodoxi sentia-
mus, avebant tam cupidè cognoscere, ut quæ
eorum adesse non ausi sunt palàm, audierint me
clam, è latebra. Pollicitus sum autem, me dis-
putatione proximâ luce meridianâ clariùs of-
tensurum, doctrinam Catholicorum super illo
tanti momenti capite, certissimam esse; argu-
mentâque talia allaturum, ut adversariorum
nullus (nisi si quis sensui iudiciòque hominum
communi nuncium remittere voluerit obstina-
tius) non agnitus sit, se ad hanc diem in terris
tenebris & caligine fuisse circâ sacrum illud
mysterium. Et vident utique hæc tam magni-
fica à nobis proponi, ut ad concertationem il-
los adducamus. In publico conventu consti-
tuerunt, Confessionem fidei suam, nobis trade-
re, quòd, de ipsa, si quâ in parte à nostra disside-
bit, disputare in familiari colloctione possi-
mus: cumque vellent ex iis aliqui, demandari
provinciam hancce Vireto, hæretico Ministro,
dissentiant alii, veriti ne si mecum in certamen
illud descenderet, obmutescere cogeretur vi-
ctus. Gaudeo vehementer, sollicitudinem ipsis
injectam esse, atque adeò ab ipsis cogitationem
fulcipi

„ suscipi de conditionibus nobis ferendis. Si in
 „ re tanti momenti venire in colloquium detre-
 „ ctaverint, ea res indicio erit, metuere illos mi-
 „ rum in modum impressionem Catholicam, ne-
 „ putare se tanto oneri ferendo pares esse posse.
 „ Nos rei eventum expectamus, erecto, quæ Do-
 „ mino Deo sit gratia, & fidenti pectore.

CAPUT VI.

*Colloquia cum Calvinisticis Ministris ne-
 cit: unum ex iis convertit.*

QUI certamen forte dat justis ut vincant, ex Sapi-
 entis effato, (a) eam mentem iniecit magno
 nimo illi militiae suæ antesignano, ut Calvinistico
 Ministrosurgeret ad certamen, nihil familiaribus
 eorum dolis, nihil malitiosis machinationibus au-
 vi deterritus. Videbar siquidem fore, ut si, quod
 sperabat, principes factionis, nihil eorum auctori-
 tatem reveritus, profligasset, letalis heterodoxia
 ex populorum mentibus evelleretur, loliumque
 hæreseos cederet frumento orthodoxæ fidei, quod
 hinc non mediocria incrementa captura esset. E-
 cessit feliciter suscepti consilii ratio: mirati enim
 vehementer ii, quorum res agebatur, vel fidentiam
 Catholici Ecclesiastæ, vel Ministrorum suorum
 timiditatem, qui haud obscure certamen cum tanto
 generoso adversario refugerent; de illorum per-
 tia minùs magnifice sentire cœperunt.

„ Instat eò acriùs Vir Dei: &, Duorum alio-
 „ rum, inquit, faciendum vobis, ut aut me redde-
 „ guatis, si mentior; aut eam ipsam doctrinam

(a) Sap. 10.